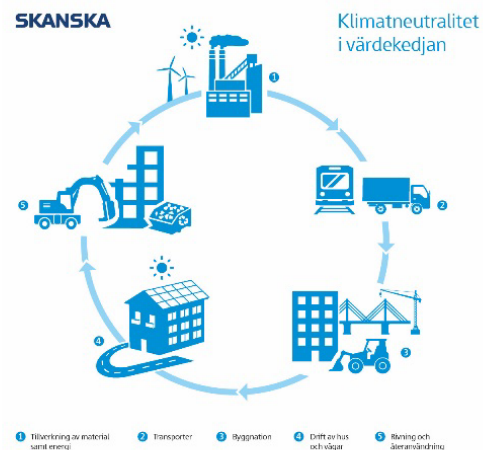


Konsekvensanalys av klimatneutralitet för Skanska Sverige – en sammanfattning

Vår klimatresa

Skanska Sveriges klimatarbete har pågått under flera år och vi har sedan 2008 utvecklat arbetet med klimatkalkyler. Inför klimatmötet i Paris 2015 tog vi steget att fatta beslut om att nå klimatneutralitet till senast 2050, med netto noll tillskott av klimatutsläpp ur ett livscykelperspektiv. Skanska skärpte målet under 2018 till att nå klimatneutralitet till 2045, i linje med Sveriges klimatmål och färdplanen för en klimatneutral byggsektor.

Klimatmålet omfattar hela värdekedjan från material och tjänster från leverantör och underentreprenör, transporter, bygg- och produktionsfas, till att ge förutsättningar för våra kunder att ha en klimatneutral drift samt återvinning av byggnaden, anläggningen och produkten. Vi behöver gå från linjära till cirkulära materialflöden.



Det är ett mål som utmanar och förpliktar, men är helt nödvändigt för att komma åt de verkliga problemen och ta ansvar för både vår direkta och indirekt klimatpåverkan. Byggbranschen står för en mycket stor indirekt klimatpåverkan och det är helt nödvändigt att inkludera hela värdekedjans miljöpåverkan för att lyckas med klimatarbetet och göra skillnad på riktigt. Vid tidpunkten för beslutet om klimatneutralitet hade vi inte resan klar för oss om hur målet skulle nås, men med beslut om en så definitiv nollvision är riktningen för vårt klimatarbete tydlig.

Potential att nå klimatneutralitet

För att analysera hur vår resa mot klimatneutralitet kan komma att se ut, har vi i samarbete med 2050 Consulting AB tagit fram konsekvensanalyser för samtliga verksamheter inom Skanska Sverige. Analysernas syfte är att redovisa möjligheter och ekonomiska förutsättningar att uppnå klimatneutralitet, samt identifiera vilka åtgärder som är mest implementerbara och kostnadseffektiva.

Analyserna har utgått från målet att uppnå klimatneutralitet. Med stöd av workshops tillsammans med verksamheten, djupintervjuer, omvärldstrender och med några antaganden om framtiden har vi en roadmap för 2015 till 2050. Även fast målet därefter skärptes till 2045 är slutsatser och roadmap högst relevant. Dessa analyser har i detta skede enbart tittat på byggskedet och inte driftskedet, som kommer som ett nästa steg. Skanska Sveriges verksamhetsgrenar är hus, väg och anläggning samt tillverkning av asfalt, betong och bergmaterial. Vi har i princip all verksamhet som används i byggbranschen generellt.

Vi har beräknat vår baseline av klimatutsläpp från byggskedet med basår 2015. Konsekvensanalyserna visar att de främsta utsläppen idag kommer från tillverkning av cement, betong, bränslen, bitumen och stål. 88 % av utsläppen genereras via inköpta tjänster och produkter och 12 % representerar våra egna direkta utsläpp. Den verksamhet som genererar störst direkt utsläpp är vår egen tillverkning av asfalt och betong.

Som framgår av diagrammet kan vi se att vi bedömer att vi med känd och beprövad teknik har potential att minska utsläppen med cirka 60 % (ljusgrön färg) till 2050. För att nå hela vägen till klimatneutralitet krävs dock innovationer. Sådana kan vara inköp av bland annat cement där utsläppen från produktionen har hanterats med CCS-teknik, asfalt tillverkad med bitumen som är gjord av förnybar råvara och stål producerad i en kolfri process, t ex genom att använda vätgas. Med innovativa lösningar på marknaden finns möjlighet att uppnå nära noll utsläpp av växthusgaser (mörkgrön färg).



Diagram 1: Ett förenklat diagram som visar potentialen att uppnå klimatneutralitet. Med känd och beprövad teknik finns potentialen att minska utsläppen med ca 60 % till 2050 (ljusgrön). För att nå hela vägen till klimatneutralitet krävs innovationer (mörkgrönt).

Utifrån analysen så ser vi också att det finns potential att i det närmaste kunna halvera klimatutsläppen redan till 2030, genom att använda känd teknik fullt ut. Vi är dock beroende av några innovationer för att lyckas halvera utsläppen från byggskedet till 2030.

Av de åtgärder som krävs för att uppnå klimatneutralitet så kan dessa delas in i effektiviserande och substituerande åtgärder, där 15 % av utsläppsminskningen beräknas nås genom effektivisering och 85 % genom substitut till andra material och processer.

Vad kostar klimatneutralitet

Vi bedömer att åtgärder för att nå klimatneutralitet har möjlighet att ge årliga besparingar trots att investering i ny teknik kostar. Effektiviseringar som innebär ökad resurseffektivitet är generellt lönsamma, men ger inte lika stora minskningar i

klimatutsläpp. Byte till innovativ ny teknik och nya processer kan reducera utsläppen dramatiskt, men kan kräva dyra investeringar, tekniksiften och systemförändringar.

Att med känd teknik reducera utsläppen uppnås främst genom optimering av materialanvändning i projekten och återanvändning av material, t ex asfaltsåtervinning. Övergång från fossila bränslen till biobränslen är i vissa fall kostnadsbesparande, t ex när fossilolja ersätts i asfaltsproduktionen, och i vissa fall kostnadsdrivande.

Nyckelfaktorer för att nå klimatneutralitet

Baserat på vad som framkommit i de konsekvensanalyser som genomförts inom de tre verksamhetsgrenar inom Skanska Sverige kan vi konstatera följande:

Hantering av material är en av nyckelfaktorerna i omställningen till klimatneutralitet. Vi måste optimera materialförbrukningen och använda material med liten klimatpåverkan. Våra leverantörer har en otroligt viktig roll om vi ska klara vårt mål. Nya material och produkter måste tas fram med låg klimatpåverkan.

För att snabba på processen ytterligare måste våra kunder ställa krav på klimatsmart byggande och klimatsmarta lösningar, både för byggskedet och för driftskedet. För att vi ska lyckas med omställningen krävs samverkan i hela värdekedjan från materialleverantör, byggtreprenör till beställare m fl. Alla behöver öka kompetensen och erbjuda lösningar med allt lägre klimatpåverkan. Det behövs även en tydlig politisk inriktning som gör att marknaden vågar investera i innovationer och tekniksiften.

I vår egen produktion av asfalt, betong och bergmaterial behöver vi öka takten på att effektivisera material-, bränsle- och energianvändningen samt driva på omställningen till en fossilfri produktion.

Digitalisering ger oss stora möjligheter att minska klimatpåverkan, till exempel genom effektiviseringar, ny teknik och information om klimatpåverkan i värdekedjan.

För att maximera nyttan med de åtgärder som genomförs är det viktigt med en samsyn i hela verksamheten, så att de åtgärder som genomförs inom varje enskild verksamhet jobbar mot samma mål. Skanska Sverige har en bred verksamhet från egen bostadsutveckling, entreprenadprojekt inom husbyggnation och väg- och anläggning, tillverkning av asfalt och betong, produktion av bergmaterial, verksamhet inom infraservice, uthyrning av bodar och maskiner etc. Med stöd av konsekvensanalyserna har verksamhetsgrenarna tagit fram handlingsplaner för klimatneutralitet.

Den analys som gjorts är inte bara en bra beskrivning av klimatutsläppen för byggskedet i Skanska Sverige utan troligen också en bra beskrivning av klimatpåverkan från byggskedet inom hela bygg- och anläggningssektorn i Sverige. Därmed ger analysen en bra helhetsbild och relevanta slutsatser kan dras för hur det ser ut hos många företag i branschen.

För mer information kontakta Agneta Wannerström, agneta.wannerstrom@skanska.se.